

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH260026
NAZWA
OBSZARU Ostoja Brzeźnicka

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH260026	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Brzeźnicka

1.4. Data opracowania 2009-02	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 20 stycznia 2022 r. w spr. soo Ostoja Brzeźnicka (PLH260026)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
20.5447

Szerokość geograficzna
51.2642

2.2. Powierzchnia [ha]:
811.79

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL12	Mazowieckie
PL33	Świętokrzyskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			8.12		M	B	C	B	C
4030			3.81		G	C	C	C	C
6230			2.0		G	C	C	C	C
6410			41.81		M	A	C	B	A
6510			17.62		M	B	C	B	C
9170			34.5		M	B	C	B	C
91D0			8.12		M	B	C	B	C
91E0			10.63		M	D			
91T0			8.12		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p	300	300	i		M	C	B	C	C
M	1337	Castor fiber			p	4	4	i		M	C	B	C	C
F	2484	Eudontomyzon mariae			p				P	M	D			
I	1065	Euphydryas aurinia			p	101	250	i		M	C	B	B	B
F	1096	Lampetra planeri			p				P	M	C	B	C	C
M	1355	Lutra lutra			p				P	M	D			
I	1060	Lycaena dispar			p	11	50	i		M	C	C	C	C
M	1324	Myotis myotis			p				P	M	D			
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p	51	100	i		M	C	C	C	C
I	1084	Osmoderma eremita			p	11	50	i		M	C	B	C	B
I	6177	Phengaris teleius			p	101	250	i		M	C	B	B	C
A	1166	Triturus cristatus			p	50	60	i		M	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	7.49

N17	43.45
N16	20.31
N10	9.24
N07	14.38
N12	5.13
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar znajduje się w mezoregionie Garb Gielniowski, zbudowany z piaskowców retycko - liasowych. Obejmuje źródła i górny bieg rzeki Drzewiczki oraz jej dopływy. Drzewiczka płynie przez kompleks lasów mieszanych z udziałem jodły (*Abies alba*), świerka (*Picea abies*), modrzewia (*Larix decidua*) oraz brzozy (*Betula pendula*) i buka (*Fagus sylvatica*). W dolinie rzecznej wykształciły się podmokłe łąki, siedlisko wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt.

4.2. Jakość i znaczenie

Ostoja zabezpiecza śródlądowe półotwarte zbiorowiska ekstensywnie użytkowanych i zmiennowilgotnych łąk. bagiennych borów oraz sztuczne zbiorniki wodne z roślinnością wodną Potametea. Szczególnie atrakcyjne z botanicznego punktu widzenia są łąki zmiennowilgotne z obecnością gatunków chronionych i zagrożonych. W obszarze występują także górskie i niżowe murawy bliźniczkowe i suche wrzosowiska. Dla siedliska 6230 stopień reprezentatywności został określony jako C (znaczący), w obszarze zajmuje 2 ha, powierzchnię względną oceniono jako C, a stan zachowania jako średni (C). Ocena ogólna wartościująca obszar pod kątem jego znaczenia dla ochrony siedliska w kraju określono jako C (znacząca). Suche wrzosowiska zajmują w ostoi 3,81 ha, stopień reprezentatywności określono jako C, powierzchnia względna C, stan zachowania C (średni), ocena ogólna została określona na poziomie znaczącym (C).

Na terenie "Ostoi Brzeźnickiej" stwierdzono 12 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II Dyrektywy 92/43/EWG. Na łąkach w rejonie wsi Brzeźnica występuje licznie przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia*. Miejsce to jest jedną z najważniejszych ostoi gatunku na północno-zachodnim skraju zasięgu populacji świętokrzyskiej. Od zachowania tej łąki w dużej mierze zależy skuteczna ochrona przeplatki w tej części regionu. Ponadto omawiane łąki są miejscem liczego bytowania modraszka telejusza *Maculinea teleius* (= *Phengaris teleius*) - gatunku rzadkiego i rozproszonego w północnej części województwa. Z rzadszych gatunków motyli pospolicie spotykane są niestrzęp głogowiec *Aporia crataegi* i kraśnik pięciopłamek *Zygaena trifolii*.

Niewielki kompleks leśny k. Korytkowa jest istotnym, izolowanym miejscem rozrodu pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*. W ostoi ten relikwit lasów pierwotnych zasiedla próchniejące, wiekowe dęby. Obszaru źródłiskowy rz. Drzewiczki to system cieków wodnych o dużej różnorodności biologicznej. Występują w nich minogi strumieniowe *Lampetra planeri*, dla których Górna Drzewiczka jest jednym z najważniejszych obszarów występowania w woj. świętokrzyskim. Ponadto występują: minóg ukraiński *Eudontomyzon mariae* i coraz rzadszy w wodach Polski miętus *Lota lota*. Liczny jest bóbr *Castor fiber*. Znacząca w skali regionu jest także populacja trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia*.

Położone poza lasami stawy w Korytkowie obfitują w kumaka *Bombina bombina*, mającego tu jedno z najistotniejszych stanowisk w północnej części województwa. Stawy stanowią również część rewiru łowieckiego dla pary bielika *Haliaeetus albicilla* (LC) lęgowej w sąsiedztwie ostoi. W niewielkim stawie k. wsi Brzeźnica rozradza się stabilna populacja traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*.

W rejonie Brzeźnicy - na łąkach oraz w leśnej części ostoi - istnieją czynne do dziś tokowiska cietrzewia *Tetrao tetrix* (EN). Jedne z nielicznych jakie zachowały się w regionie.

"Brzeźnickie Łąki" otaczają obszary podmokłe, stanowiące część obszaru źródłiskowego Drzewiczki. Bytują tam łos Alces alces i żuraw Grus grus.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Anonymus. - Kartoteka Faunistyczna Towarzystwa Badań i Ochrony Przyrody. TBOP, Kielce. 2. Bróz E. 1988 Goryczki *Gentiana L. sp.* Krainy Świętokrzyskiej. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 44 (5) 22-323. Bróz E. 1990 Lista wymierających i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych Krainy Świętokrzyskiej. *Rocznik Świętokrzyski.* 17 97-1054. Bróz E. 1991b. Flora paproci Krainy Świętokrzyskiej - zasoby, zagrożenia oraz postulaty ochronne. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 47,5: 32-53.5. Bróz E., Nobis M., Piwowarczyk R. 2001 Nowe stanowiska *Orobanche picridis* w Polsce. *Chroń Przyr. Ojcz.* 57 (5) 101-1046. Bróz E., Przemyski A. 1981 Chronione oraz rzadsze elementy flory naczyniowej Krainy Świętokrzyskiej. *Stud. Kiel.* 4 (32) 141-1607. Bróz E., Przemyski A. 1983 Nowe stanowiska rzadkich gatunków roślin naczyniowych z lasów Wyżyny Środkowomazowieckiej. *Fragm. Flor. et Geobot.* 29(1) 19-308. Bróz E., Przemyski A. 1985. Nowe stanowiska rzadkich gatunków roślin naczyniowych z lasów Wyżyny Środkowomazowieckiej. *Fragm. Flor. Geobot.* 29(1): 19-30.9. Bróz E., Przemyski A. 1987 Chronione oraz rzadsze elementy flory naczyniowej Krainy Świętokrzyskiej (część II). *Stud. Kiel.* 4 (56) 7-1810. Bróz E., Przemyski A. 1988. Nowe stanowiska rzadkich oraz zagrożonych gatunków roślin naczyniowych na Wyżynie Środkowomazowieckiej i jej pobrzeżach. Część I. *Fragm. Flor. Geobot.* 33(3-4): 239-249.11. Penczak T., Zaczynski A., Marszał L., Koszliński H. 1995 Monitoring ichtiofauny dorzecza Pilicy. Część I. Dopływy. *Rocz. Nauk. PZW.* 8 5-5212. Wilniewicz P. 2007 Sprawozdanie z prac przeprowadzonych na terenie Nadleśnictwa Łągów w ramach powszechnej inwentaryzacji Lasów Państwowych. TBOP, Kielce. 13. Centrum Ochrony Mokrdeł (praca zbiorowa).2018. Ekspertyza przyrodnicza dla obszaru Natura 2000 Ostoja Brzeźnicka na potrzeby projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, Warszawa.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	90.01				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Lasy Przysusko-Szydłowieckie	*	90.01

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
Adres:	Polska Szymanowskiego 6 25-361 Kielce
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.kielce.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH260026

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

